



Zbierka súdnych rozhodnutí

ROZSUDOK SÚDNEHO DVORA (ôsma komora)

z 18. septembra 2019*

„Návrh na začatie prejudiciálneho konania – Sociálne zabezpečenie – Migrujúci pracovníci – Nariadenie (ES) č. 987/2009 – Článok 60 – Rodinné dávky – Právo na vyplatenie rozdielu medzi rodičovským príspevkom vyplateným v členskom štáte, ktorý je prednostne príslušný, a príspevkom na starostlivosť o dieťa v členskom štáte, ktorý je subsidiárne príslušný“

Vo veci C-32/18,

ktorej predmetom je návrh na začatie prejudiciálneho konania podľa článku 267 ZFEÚ, podaný rozhodnutím Oberster Gerichtshof (Najvyšší súd, Rakúsko) z 20. decembra 2017 a doručený Súdnemu dvoru 18. januára 2018, ktorý súvisí s konaním:

Tiroler Gebietskrankenkasse

proti

Michaelovi Moserovi,

SÚDNY DVOR (ôsma komora),

v zložení: predseda ôsmej komory F. Biltgen (spravodajca), sudcovia J. Malenovský a C. G. Fernlund,

generálny advokát: G. Hogan,

tajomník: M. Aleksejev, vedúci oddelenia,

so zreteľom na písomnú časť konania a po pojednávaní z 30. januára 2019,

so zreteľom na pripomienky, ktoré predložili:

- M. Moser, v zastúpení: E. Suitner a P. Wallnöfer, Rechtsanwälte,
- rakúska vláda, v zastúpení: G. Hesse, splnomocnený zástupca,
- česká vláda, v zastúpení: M. Smolek, J. Pavliš a J. Vláčil, splnomocnení zástupcovia,
- Európska komisia, v zastúpení: M. Kellerbauer, D. Martin a B.-R. Killmann, splnomocnení zástupcovia,

po vypočutí návrhov generálneho advokáta na pojednávaní 7. marca 2019,

vyhlásil tento

* Jazyk konania: nemčina.

Rozsudok

- 1 Návrh na začatie prejudiciálneho konania sa týka výkladu článku 60 ods. 1 druhej vety nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 987/2009 zo 16. septembra 2009, ktorým sa stanovuje postup vykonávania nariadenia (ES) č. 883/2004 o koordinácii systémov sociálneho zabezpečenia (Ú. v. EÚ L 284, 2009, s. 1).
- 2 Tento návrh bol podaný v rámci sporu medzi Tiroler Gebietskrankenkasse (Nemocenská poisťovňa spolkovej krajiny Tirolsko, Rakúsko) a Michaelom Moserom, ktorý sa týka jeho žiadosti o vyplatenie rozdielu medzi nemeckým rodičovským príspevkom a rakúskym príspevkom na starostlivosť o dieťa.

Právny rámec

Právo Únie

Nariadenie (ES) č. 883/2004

- 3 Odôvodnenie 10 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 883/2004 z 29. apríla 2004 o koordinácii systémov sociálneho zabezpečenia (Ú. v. EÚ L 166, 2004, s. 1; Mim. vyd. 05/005, s. 72) stanovuje, že „zásada zaobchádzania s niektorými faktami alebo udalosťami, ku ktorým dochádza na území iného členského štátu, ako keby sa udiali na území členského štátu, ktorého právne predpisy sú uplatniteľné, by však nemala prekážať zásade spočítania dôb poistenia, zamestnania, samostatnej zárobkovej činnosti alebo bydliska ukončených podľa vnútroštátnych právnych predpisov iného členského štátu k takýmto dobám ukončeným podľa vnútroštátnych právnych predpisov príslušného členského štátu. Doby ukončené podľa právnych predpisov iného členského štátu by sa preto mali vziať do úvahy iba pri uplatňovaní zásady spočítania dôb“.
- 4 Článok 5 tohto nariadenia s názvom „Rovnocennosť zaobchádzania pri dávkach, príjmoch, faktoch alebo udalostiach“ stanovuje:

„Pokiaľ nie je v tomto nariadení ustanovené inak a vzhľadom na osobitné vykonávacie ustanovenia, platí toto:

- a) ak podľa právnych predpisov príslušného členského štátu má poskytnutie dávok sociálneho zabezpečenia a iného príjmu určité právne účinky, príslušné ustanovenia takýchto právnych predpisov sa uplatňujú tiež na poskytnutie rovnocenných dávok získaných podľa právnych predpisov iného členského štátu, alebo na príjem získaný v inom členskom štáte;
 - b) ak sú podľa právnych predpisov príslušného členského štátu právne účinky prisúdené výskytom určitých faktov alebo udalostí, takýto členský štát zohľadní podobné fakty alebo udalosti, ktoré sa vyskytli v ktoromkoľvek členskom štáte, ako keby sa stali na jeho vlastnom území.“
- 5 Článok 67 tohto nariadenia stanovuje:

„Osoba má nárok na rodinné dávky v súlade s právnymi predpismi príslušného členského štátu, vrátane jej rodinných príslušníkov s bydliskom v inom členskom štáte, ako keby mali bydliská v takomto príslušnom štáte. ...“

6 Článok 68 tohto nariadenia stanovuje pravidlá prednosti v prípade súbehu nárokov takto:

„1. Ak sa počas rovnakého obdobia a pre tých istých rodinných príslušníkov dávky poskytujú podľa právnych predpisov viac ako jedného členského štátu, uplatňujú sa tieto pravidlá prednosti:

- a) v prípade dávok splatných viacerými ako jedným členským štátom na rozličných základoch, je poradie prednosti takéto: po prvé, nároky vznikajúce na základe činnosti ako zamestnanec alebo samostatne zárobkovo činná osoba; po druhé, nároky vznikajúce na základe poberania dôchodku, a napokon nároky vznikajúce na základe bydliska;
- b) v prípade dávok splatných viac ako jedným členským štátom na rovnakom základe, poradie prednosti sa stanoví s odkazom na tieto pomocné kritériá:
 - i) v prípade nárokov, ktoré existujú na základe činnosti ako zamestnanec alebo samostatne zárobkovo činná osoba: miesto bydliska detí, za podmienky, že existuje takáto činnosť...

...

2. V prípade súbehu nárokov, rodinné dávky sa poskytujú v súlade s právnymi predpismi určenými za prednostné právne predpisy v súlade s odsekom 1. Nároky na rodinné dávky na základe iného protichodného právneho predpisu alebo právnych predpisov sa pozastavia až do výšky poskytovanej podľa prvých právnych predpisov a rozdielový doplatok sa v prípade potreby poskytne v sume, ktorá prevyšuje túto čiastku. ...“

Nariadenie č. 987/2009

7 Podľa článku 60 ods. 1 nariadenia č. 987/2009:

„Žiadosť o poskytovanie rodinných dávok sa predkladá príslušnej inštitúcii. Na účely uplatňovania článkov 67 a 68 základného nariadenia sa zohľadní situácia celej rodiny, ako keby sa na všetky zúčastnené osoby vzťahovali právne predpisy dotknutého členského štátu a ako keby všetky mali bydlisko v tomto členskom štáte, najmä pokiaľ ide o nárok osoby na takéto dávky. Ak si osoba, ktorá má nárok na dávky, svoje právo neuplatní, príslušná inštitúcia členského štátu, ktorého právne predpisy sa uplatňujú, zohľadní žiadosť o priznanie rodinných dávok predloženú druhým rodičom, osobou, ktorá sa za rodiča považuje, alebo osobou alebo inštitúciou, ktorá vystupuje ako opatrovatel dieťaťa alebo detí.“

Rakúske právo

- 8 Kinderbetreuungsgeldgesetz (zákon o príspevku na starostlivosť o dieťa) zaviedol príspevok na starostlivosť o dieťa ako rodinnú dávku. Poskytovanie tohto príspevku nepodliehalo vykonávaniu predchádzajúcej zárobkovej činnosti pred narodením dieťaťa, na základe ktorej by vznikol naň nárok.
- 9 Tento zákon pôvodne umožňoval rodičom, ktorí boli príjemcami tejto dávky, vybrať si medzi tromi alternatívami a dávka sa vyplácala vo forme troch paušálnych súm, ktoré zodpovedali trom rôznym obdobiam v závislosti od veku dieťaťa.
- 10 Po zmene tohto zákona sa zaviedla štvrtá alternatíva. Príspevok na starostlivosť o dieťa možno v súčasnosti poskytovať ako dávku, ktorá nahrádza príjem zo zárobkovej činnosti, až kým dieťa nedovrší 12 mesiacov, prípadne maximálne 14 mesiacov. Výška tejto dávky v prípade tejto alternatívy závisí od predchádzajúceho príjmu.

- 11 § 6 ods. 3 toho istého zákona v znení uplatniteľnom na skutkový stav vo veci samej (ďalej len „KBGG“) stanovuje:

„Nárok na príspevok na starostlivosť o dieťa sa v prípade, že dotknutá osoba má nárok na porovnateľné rodinné dávky v zahraničí, pozastavuje do výšky týchto zahraničných dávok. Rozdiel medzi porovnateľnými zahraničnými rodinnými dávkami a príspevkom na starostlivosť o dieťa sa po skončení poberania zahraničných rodinných dávok zaúčtuje na účely príspevku na starostlivosť o dieťa.“

- 12 Podľa § 24 KBGG:

„1. Rodič má nárok na príspevok na starostlivosť o dieťa podľa tohto oddielu na svoje dieťa..., pokiaľ:

(1) sú splnené podmienky na vznik tohto nároku podľa § 2 ods. 1 bodov 1, 2, 4 a 5;

(2) tento rodič bol v posledných šiestich mesiacoch bezprostredne pred narodením dieťaťa, na ktoré sa má uplatniť príspevok na starostlivosť o dieťa, neprerušovane zárobkovo činný podľa odseku 2 a zároveň v tomto období nedostával žiadne dávky z poistenia v nezamestnanosti, pričom prerušenia v celkovej dĺžke nepresahujúcej 14 kalendárnych dní nemajú negatívny vplyv na tento nárok...

...

2. Zárobkovou činnosťou v zmysle tohto spolkového zákona sa rozumie skutočný výkon zárobkovej činnosti povinne podliehajúcej sociálnemu poisteniu na území Rakúska...“

- 13 § 24a KBGG stanovuje:

„1. Príspevok na starostlivosť o dieťa predstavuje denne:

(1) pre poberateľku materskej dávky 80 % materskej dávky podľa rakúskych právnych predpisov pripadajúcej na kalendárny deň, ktorá prináleží z titulu narodenia dieťaťa, na ktoré sa uplatňuje príspevok na starostlivosť o dieťa,...

...

(3) pre otca... 80 % fiktívne vypočítanej materskej dávky pripadajúcej na jeden kalendárny deň, ktorá by prináležala na jeho mieste žene z titulu narodenia dieťaťa, na ktoré sa uplatňuje príspevok na starostlivosť o dieťa.

...

2. Príspevok na starostlivosť o dieťa podľa odseku 1 predstavuje v každom prípade prinajmenšom dennú sadzbu podľa odseku 1 bodu 5, najviac však 66 eur denne.

...“

- 14 Podľa § 24b KBGG, „ak si príspevok na starostlivosť o dieťa uplatní len jeden rodič..., prináleží mu najdlhšie do skončenia 12. mesiaca života dieťaťa. Ak si túto dávku uplatní aj druhý rodič, predlžuje sa doba... trvania nároku o obdobie, ktoré si uplatňuje druhý rodič, najdlhšie však do skončenia 14. mesiaca života dieťaťa. Za nárokované obdobia sa považujú výlučne časové obdobia skutočného poberania dávky.“

Spor vo veci samej a prejudiciálne otázky

- 15 Manželia Moserovci žijú so svojimi dvoma dcérami v Nemecku. Pán Moser od roku 1992 vykonáva činnosť ako zamestnanec v Nemecku, zatiaľ čo pani Moserová je od 1. júla 1996 zamestnaná v Rakúsku.
- 16 Po narodení prvej dcéry 14. júna 2011 bola pani Moserová na rodičovskej dovolenke do 31. januára 2013. Po narodení druhej dcéry 29. augusta 2013 sa so svojím rakúskym zamestnávateľom dohodla na rodičovskej dovolenke do 28. mája 2015.
- 17 Od konca obdobia, na ktoré sa vzťahuje ochrana materstva, pani Moserová poberala nemecký rodičovský príspevok, ako aj nemeckú dávku určenú pre rodičov, ktorých deti nie sú umiestnené v zariadeniach starostlivosti.
- 18 Okrem toho poisťovňa spolkovej krajiny Tirolsko vyplatila pani Moserovej za obdobie od 25. októbra 2013 do 31. mája 2014 rozdielovú dávku z titulu rakúskeho príspevku na starostlivosť o dieťa vo variante odvodenom od príjmu.
- 19 V nadväznosti na žalobu, ktorú pani Moserová podala na Landesgericht Innsbruck (Krajinský súd Innsbruck, Rakúsko), na účely priznania dodatočnej rozdielovej dávky za obdobie presahujúce obdobie, za ktoré jej bola priznaná prvá rozdielová dávka, teda od 25. októbra 2013 do 28. júna 2014, ako aj od 29. augusta do 28. októbra 2014, ktorej uvedený súd vyhovel, jej poisťovňa spolkovej krajiny Tirolsko vyplatila požadovanú dávku.
- 20 Pán Moser čerpal rodičovskú dovolenku od 29. júna do 28. augusta 2014, počas ktorej poberal nemecký rodičovský príspevok.
- 21 Pán Moser tiež podal žalobu na Landesgericht Innsbruck (Krajinský súd Innsbruck) s cieľom dosiahnuť vyplatenie dodatočnej rozdielovej dávky, ktorá predstavuje rozdiel medzi výškou poberaného nemeckého rodičovského príspevku a rakúskeho príspevku na starostlivosť o dieťa, vo variante odvodenom od príjmu vo výške 66 eur na deň za obdobie zodpovedajúce jeho rodičovskej dovolenke od 29. júna do 28. augusta 2014.
- 22 Rozsudkom z 10. novembra 2015 uvedený súd jeho žalobu zamietol.
- 23 Oberlandesgericht Innsbruck (Vyšší krajinský súd Innsbruck), na ktorý pán Moser podal odvolanie, rozhodnutím z 27. apríla 2017 čiastočne vyhovel uvedenej žalobe a uložil poisťovni spolkovej krajiny Tirolsko povinnosť zaplatiť dennú rozdielovú dávku vo výške 29,86 eura, teda celkovo 1 821,46 eura.
- 24 Táto poisťovňa podala proti tomuto rozhodnutiu opravný prostriedok *Revision* na Oberster Gerichtshof (Najvyšší súd, Rakúsko), pričom tvrdila, že pán Moser nespĺňal podmienky, ktoré rakúska právna úprava vyžaduje na získanie nároku na rozdielovú dávku a že chýbal cezhraničný prvok v zmysle nariadenia č. 883/2004.
- 25 Pán Moser sa domnieva, že povinnosť platiť rozdielovú dávku rakúskou inštitúciou vyplýva z nepretržitého pracovného pomeru jeho manželky s jej rakúskym zamestnávateľom a že akýkoľvek iný výklad § 24 ods. 2 KBGG je v rozpore s právom Únie.
- 26 Vnútroštátny súd uvádza, že pán Moser spĺňa podmienky požadované rakúskou právnou úpravou na priznanie nároku na dávku v súvislosti s minimálnou referenčnou dvojmesačnou dobou dovolenky, ako aj nepretržitou zárobkovou činnosťou minimálne počas 6 mesiacov pred narodením dieťaťa. Spresňuje, že ako vyplýva z jeho vlastnej judikatúry, obmedzenie zavedené § 24 ods. 1 bodom 2 KBGG

v spojení s odsekom 2 toho istého paragrafu, podľa ktorého je priznanie nároku na príspevok na starostlivosť o dieťa podmienené skutočným výkonom zárobkovej činnosti, ktorá v Rakúsku povinne podlieha sociálnemu poisteniu, sa považuje za rozporné s právom Únie.

- 27 V dôsledku toho vnútroštátny súd zastáva názor, že spor, ktorý prejednáva, sa týka len otázky, či právo Únie, ktoré stanovuje v článku 60 ods. 1 druhej vete nariadenia č. 987/2009 povinnosť zohľadniť celkovú situáciu rodiny, priznáva otcovi právo na sumu rozdielu rakúskeho príspevku na starostlivosť o dieťa vo variante odvodenom od príjmu v prípade, že Rakúska republika je subsidiárne príslušná v súlade s článkom 68 ods. 1 písm. b) nariadenia č. 883/2004 ako členský štát zamestnania matky, hoci už bola príjemcom rozdielového príspevku na starostlivosť o dieťa vo variante odvodenom od príjmu.
- 28 Vnútroštátny súd s odkazom na judikatúru Súdneho dvora pripomína, že obmedzujúce podmienky týkajúce sa priznania alebo výšky rodinných dávok, ktoré bránia alebo odrádzajú pracovníka od výkonu jeho práva na voľný pohyb, sú v rozpore s právom Únie a musia sa ponechať neuplatnené (rozsudky z 10. októbra 1996, Hoever a Zachow, C-245/94 a C-312/94, EU:C:1996:379, body 34 až 36, a z 15. decembra 2011, Bergström, C-257/10, EU:C:2011:839, body 43 a 44). Na základe právnej domnienky podľa článku 60 ods. 1 druhej vety nariadenia č. 987/2009 Súdny dvor rozhodol, že nie je relevantné, ktorý z rodičov sa podľa vnútroštátneho práva považuje za osobu, ktorá je oprávnená poberať také dávky (rozsudok z 22. októbra 2015, Trapkowski, C-378/14, EU:C:2015:720, bod 49).
- 29 Vnútroštátny súd však spresňuje, že veci, v ktorých boli vydané tieto rozsudky, sa týkali paušálnych dávok a že prejednávaná vec sa týka rodinnej dávky odvodenej od príjmu. Podľa neho v prejednávanej veci neexistuje žiadna hrozba alebo obmedzenie voľného pohybu otca z dôvodu, že Rakúsko mu odmietlo vyplácať rozdielový príspevok na starostlivosť o dieťa.
- 30 Za predpokladu, že podľa práva Únie by mal otec nárok na vyplatenie sumy rozdielu vzhľadom na rakúsky príspevok na starostlivosť o dieťa vo variante odvodenom od príjmu, sa vnútroštátny súd pýta, či má byť tento príspevok vypočítaný podľa príjmu, ktorý bol skutočne dosiahnutý v členskom štáte zamestnania, alebo či treba zohľadniť príjem za hypotetickú porovnateľnú zárobkovú činnosť v členskom štáte, ktorý je subsidiárne príslušný. Bez ohľadu na rozsudok Súdneho dvora z 15. decembra 2011, Bergström (C-257/10, EU:C:2011:839, bod 53), tento súd zastáva názor, že rovnocennosť zaobchádzania s dávkami, skutočnosťami alebo udalosťami, ako to predpokladá článok 5 nariadenia č. 883/2004, svedčí v prospech výkladu, podľa ktorého sa musí základ pre výpočet odvodiť od príjmov skutočne dosiahnutých v Nemecku.
- 31 Za týchto okolností Oberster Gerichtshof (Najvyšší súd) rozhodol prerušiť konanie a položiť Súdnemu dvoru tieto prejudiciálne otázky:
- „1. Má sa článok 60 ods. 1 druhá veta nariadenia č. 987/2009 vykladať v tom zmysle, že členský štát, ktorý je subsidiárne príslušný (Rakúska republika), má vyplatiť rodičovi s bydliskom a zamestnaním v štáte prednostne príslušnom podľa článku 68 ods. 1 písm. b) bodu i) nariadenia č. 883/2004 (Spolková republika Nemecko) rozdielový doplatok medzi rodičovským príspevkom (Elterngeld) vyplateným v prednostne príslušnom členskom štáte a príspevkom na starostlivosť o dieťa (Betreuungsgeld) vyplácaným v závislosti od príjmu druhým členským štátom, ak obaja rodičia so svojimi spoločnými deťmi bývajú v prednostne príslušnom členskom štáte a len druhý rodič je zamestnaný v subsidiárne príslušnom členskom štáte ako cezhraničný pracovník?
2. V prípade kladnej odpovede na prvú otázku, má sa výška príspevku na starostlivosť o dieťa, ktorý je závislý od výšky príjmu, určiť podľa skutočne dosiahnutého príjmu v štáte zamestnania (Spolková republika Nemecko) alebo podľa príjmu z porovnateľnej zárobkovej činnosti hypoteticky dosiahnutého v subsidiárne príslušnom štáte (Rakúska republika)?“

O prvej prejudiciálnej otázke

- 32 Svojou prvou otázkou sa vnútroštátny súd v podstate pýta, či sa má článok 60 ods. 1 druhá veta nariadenia č. 987/2009 vykladať v tom zmysle, že povinnosť stanovená v tomto ustanovení, a to na účely určenia rozsahu nároku osoby na rodinné dávky zohľadniť „situáciu celej rodiny, ako keby sa na všetky zúčastnené osoby vzťahovali právne predpisy dotknutého členského štátu“, platí aj v prípade, ak sa dávky poskytujú v súlade s právnymi predpismi, ktoré majú podľa článku 68 ods. 1 písm. b) bodu i) nariadenia č. 883/2004 prednosť, ako aj v prípade, keď sa dávky majú poskytovať podľa jedného alebo viacerých iných právnych predpisov.
- 33 Treba pripomenúť, že článok 60 ods. 1 nariadenia č. 987/2009 stanovuje, že žiadosť o poskytovanie rodinných dávok sa predkladá príslušnej inštitúcii a že na účely uplatňovania článkov 67 a 68 nariadenia č. 883/2004 sa zohľadní situácia celej rodiny, ako keby sa na všetky zúčastnené osoby vzťahovali právne predpisy dotknutého členského štátu a ako keby všetky mali bydlisko v tomto členskom štáte, najmä pokiaľ ide o nárok osoby na takéto dávky.
- 34 Ako vyplýva zo samotného znenia tohto článku 60, zmysel a rozsah tohto článku musia byť z dôvodu odkazu na články 67 a 68 nariadenia č. 883/2004, ktoré tento článok vykonáva, preskúmané vo vzťahu k ustanoveniam týchto posledných uvedených článkov.
- 35 Článok 67 nariadenia č. 883/2004 zavádza zásadu, podľa ktorej si osoba môže uplatňovať nárok na rodinné dávky pre svojich rodinných príslušníkov, ktorí majú bydlisko v inom členskom štáte, ako je členský štát, ktorý má právomoc vyplácať tieto dávky, ako keby mali bydlisko v tomto členskom štáte (rozsudok z 22. októbra 2015, Trapkowski, C-378/14, EU:C:2015:720, bod 35).
- 36 Pokiaľ ide o článok 73 nariadenia Rady (EHS) č. 1408/71 zo 14. júna 1971 o uplatňovaní systémov sociálneho zabezpečenia na zamestnancov, samostatne zárobkovo činné osoby a ich rodinných príslušníkov, ktorí sa pohybujú v rámci spoločenstva, v znení zmenenom a aktualizovanom nariadením Rady (ES) č. 118/97 z 2. decembra 1996 (Ú. v. ES L 28, 1997, s. 1; Mim. vyd. 05/003, s. 3), a následne článok 67 nariadenia č. 883/2004, ktorého obsah je v podstate totožný s týmto článkom, Súdny dvor spresnil, že tento článok má uľahčiť migrujúcim pracovníkom získavanie rodinných dávok v štáte, v ktorom sú zamestnaní, pokiaľ sa ich rodina s nimi nepremiestnila, a najmä zabrániť tomu, aby členský štát mohol stanoviť pre priznanie alebo výšku rodinných dávok podmienku, aby rodinní príslušníci pracovníka mali bydlisko v členskom štáte, ktorý poskytuje dávky (rozsudok zo 14. októbra 2010, Schwemmer, C-16/09, EU:C:2010:605, bod 41, a citovaná judikatúra).
- 37 Článok 67 nariadenia č. 883/2004 sa teda uplatní na pracovníka, ktorý podobne ako pani Moserová v konaní vo veci samej pracuje v jednom členskom štáte, ale žije so svojou rodinou v inom členskom štáte, ako je ten, ktorého predpisy sa naň vzťahujú (pozri v tomto zmysle rozsudok zo 7. novembra 2002, Maaheimo, C-333/00, EU:C:2002:641, bod 32).
- 38 V takom prípade má aj manželský partner pracovníka právo dovolávať sa tohto článku (rozsudok zo 7. novembra 2002, Maaheimo, C-333/00, EU:C:2002:641, bod 33), na základe právnej domnienky stanovenej v článku 67 nariadenia č. 883/2004, podľa ktorej sa prihliada na situáciu celej rodiny, akoby sa na všetky dotknuté osoby vzťahovali právne predpisy dotknutého členského štátu a akoby tam všetky tieto osoby mali bydlisko.
- 39 Ak sa priznanie rodinnej dávky viaže na podmienku, aby dotknutá osoba pracovala na vnútroštátnom území príslušného členského štátu, ako je to stanovené v § 24 ods. 1 bode 2 KBGG v konaní vo veci samej, ktorý podmieňuje nárok na príspevok dosiahnutím dôb poistenia na rakúskom území, musí sa táto podmienka považovať za splnenú, ak dotknutá osoba pracovala na území iného členského štátu.

- 40 Treba tiež spresniť, že zásada rovnocennosti zaobchádzania zavedená článkom 67 nariadenia č. 883/2004 nie je absolútna, a to v tom zmysle, že ak existuje viacero nárokov podľa rôznych právnych predpisov, uplatnia sa pravidlá o vylúčení súbehu podľa článku 68 nariadenia č. 883/2004 (pokiaľ ide o článok 73 nariadenia č. 1408/71, pozri rozsudok zo 14. októbra 2010, Schwemmer, C-16/09, EU:C:2010:605, body 42 a 43 a citovanú judikatúru).
- 41 Podľa článku 68 ods. 1 písm. b) nariadenia č. 883/2004 platí, že ak sa počas rovnakého obdobia a pre tých istých rodinných príslušníkov dávky poskytujú podľa právnych predpisov viac ako jedného členského štátu na rovnakom základe, v prípade nárokov, ktoré existujú na základe činnosti ako zamestnanec alebo samostatne zárobkovo činná osoba, majú prednosť právne predpisy členského štátu miesta bydliska detí. Odsek 2 tohto článku stanovuje, že v prípade súbehu nárokov sa rodinné dávky poskytujú v súlade s právnymi predpismi určenými za prednostné právne predpisy, pričom nároky na rodinné dávky na základe iných právnych predpisov sa pozastavia až do výšky poskytovanej podľa prvých uvedených právnych predpisov a rozdielový doplatok sa v prípade potreby poskytne vo výške, ktorá prevyšuje túto sumu.
- 42 Súdny dvor rozhodol, že cieľom takéhoto pravidla na zamedzenie súbehu je zabezpečiť príjemcovi dávok vyplácaných viacerými členskými štátmi celkovú výšku dávok, ktorá je rovnaká ako najpriaznivejšia výška dávky, ktorá mu prináleží na základe právnych predpisov jedného z týchto štátov (rozsudok z 30. apríla 2014, Wagener, C-250/13, EU:C:2014:278, bod 46, a citovaná judikatúra).
- 43 Vo veci samej vnútroštátny súd uviedol, že Spolková republika Nemecko bola v súlade s pravidlom prednosti uvedeným v bode 41 tohto rozsudku uznaná za členský štát, ktorého právna úprava má prednosť, takže rodinné dávky splatné podľa inej právnej úpravy, konkrétne právnych predpisov Rakúskej republiky, sú pozastavené a prípadne vyplácané vo forme rozdielového doplatku.
- 44 Pokiaľ ide o článok 60 ods. 1 nariadenia č. 987/2009, treba konštatovať, že rodičia dieťaťa, na ktoré sa rodinné dávky požadujú, patria pod pojem „zúčastnené osoby“, a sú teda oprávnené o tieto dávky žiadať. Súdny dvor už spresnil, že právna domnienka stanovená v druhej vete tohto článku môže viesť k priznaniu nároku na rodinné dávky osobe, ktorá nemá bydlisko na území členského štátu príslušného na vyplácanie týchto dávok, ak sú splnené všetky ďalšie podmienky na poskytnutie uvedených dávok, ktoré sú stanovené vnútroštátnym právom (pozri v tomto zmysle rozsudok z 22. októbra 2015, Trapkowski, C-378/14, EU:C:2015:720, body 39 a 41).
- 45 Vzhľadom na to, že výraz „právne predpisy dotknutého členského štátu“ uvedený v článku 60 nariadenia č. 987/2009 neobsahuje žiadne obmedzenie, pokiaľ ide o predmetný členský štát, tento článok treba vykladať v tom zmysle, že sa použije tak v prípade, keď sa dávka poskytuje podľa právnych predpisov, ktoré majú prednosť, ako aj v prípade, keď sa poskytuje vo forme rozdielového doplatku podľa právnych predpisov členského štátu, ktorý je subsidiárne príslušný.
- 46 Akýkoľvek iný výklad článku 60 nariadenia č. 987/2009, ktorý by obmedzoval uplatnenie právnej domnienky len na členský štát, ktorého právne predpisy sú príslušné prednostne, by bol v rozpore nielen so zásadou rovnocennosti zaobchádzania, ako ju stanovuje článok 67 nariadenia č. 883/2004, ktorej vykonanie má zabezpečiť článok 60 ods. 1 nariadenia č. 987/2009, ale aj s pravidlom na zamedzenie súbehu podľa článku 68 nariadenia č. 883/2004, keďže účelom tohto výkladu je zaručiť príjemcovi dávok vyplácaných niekoľkými členskými štátmi celkovú sumu, ktorá je zhodná s výškou najpriaznivejšej sumy, ktorá mu prináleží na základe právnych predpisov jedného z týchto štátov.
- 47 V tejto súvislosti treba dodať, že uplatňovanie článku 60 nariadenia č. 987/2009 a vyplácanie rozdielového doplatku, ktoré z neho vyplýva, nepodliehajú požiadavke cezhraničného prvku na strane dotknutého príjemcu.

48 Z predchádzajúcich úvah vyplýva, že článok 60 ods. 1 druhá veta nariadenia č. 987/2009 sa má vykladať v tom zmysle, že povinnosť stanovená v tomto ustanovení, a to na účely určenia rozsahu nároku osoby na rodinné dávky zohľadniť „situáciu celej rodiny, ako keby sa na všetky zúčastnené osoby vzťahovali právne predpisy dotknutého členského štátu“, platí aj v prípade, keď sa dávky poskytujú v súlade s právnymi predpismi, ktoré majú podľa článku 68 ods. 1 písm. b) bodu i) nariadenia č. 883/2004 prednosť, ako aj v prípade, keď sa dávky majú poskytovať podľa jedného alebo viacerých iných právnych predpisov.

O druhej prejudiciálnej otázke

49 Druhou otázkou sa vnútroštátny súd v podstate pýta, či sa má článok 68 nariadenia č. 883/2004 vykladať v tom zmysle, že výšku rozdielového doplatku treba vypočítavať podľa skutočne dosiahnutého príjmu v štáte zamestnania, alebo podľa rovnocenného príjmu z porovnateľnej profesijnej činnosti v členskom štáte, ktorý je subsidiárne príslušný.

50 Pri odpovedi na túto otázku sa vnútroštátny súd odvolal na rozsudok Súdneho dvora z 15. decembra 2011, Bergström (C-257/10, EU:C:2011:839, bod 53), pričom navrhol, že z dôvodu rovnocennosti zaobchádzania pri dávkach, faktoch alebo udalostiach, stanovenej v článku 5 nariadenia č. 883/2004, by základ pre výpočet rozdielového doplatku mohli tvoriť príjmy skutočne dosiahnuté v Nemecku.

51 Treba konštatovať, že prejednávaná vec sa líši od veci, ktorá viedla k rozsudku z 15. decembra 2011, Bergström (C-257/10, EU:C:2011:839), v tom zmysle, že výklad použitý v tomto rozsudku, ktorý spočíva vo výpočte výšky rodičovského príspevku na základe referenčného príjmu nezávislého od skutočne dosiahnutých príjmov, nemožno uplatniť na situáciu dotknutú vo veci samej, v ktorej sa pán Moser môže domáhať nároku na rodinnú dávku podľa článkov 67 a 68 nariadenia č. 883/2004.

52 V súlade s judikatúrou citovanou v bode 42 tohto rozsudku je totiž cieľom tohto článku 68 zabezpečiť príjemcovi celkovú sumu dávok z rôznych členských štátov, ktorá bude rovnaká ako suma najpriaznivejšej dávky, ktorá mu prináleží na základe právnych predpisov jedného z týchto štátov.

53 Odhliadnuc od praktických ťažkosti, s ktorými sa príslušné orgány môžu pri výpočte dávok na základe referenčného príjmu dotknutých osôb stretnúť, je za týchto okolností výklad spočívajúci v určení výšky rozdielového doplatku v závislosti od skutočne dosiahnutého príjmu v členskom štáte zamestnania v súlade s cieľom tak predmetnej vnútroštátnej právnej úpravy, ako aj s cieľom ustanovení práva Únie v oblasti sociálneho zabezpečenia migrujúcich pracovníkov.

54 Ako totiž vyplýva z bodu 10 tohto rozsudku, rakúsky príspevok na starostlivosť o dieťa vo variante odvodenom od príjmu predstavuje dávku nahrádzajúcu príjem z profesijnej činnosti, čo umožňuje pracovníkovi poberať dávku vo výške primeranej odmene za prácu, na ktorú mal nárok v čase priznania tohto príspevku. V dôsledku toho na dosiahnutie tohto cieľa musia byť podmienky odmeňovania posúdené v štáte zamestnania, a to o to viac, že v rámci cezhraničných situácií je mzda vo všeobecnosti vyššia v štáte zamestnania pracovníka.

55 Z predchádzajúcich úvah vyplýva, že článok 68 nariadenia č. 883/2004 sa má vykladať v tom zmysle, že výšku rozdielového doplatku, ktorý sa má priznať pracovníkovi na základe právnych predpisov členského štátu, ktorý je podľa tohto článku subsidiárne príslušný, treba vypočítavať podľa skutočne dosiahnutého príjmu tohto pracovníka v štáte jeho zamestnania.

O trovách

56 Vzhľadom na to, že konanie na Súdnom dvore má vo vzťahu k účastníkom konania vo veci samej incidenčný charakter a bolo začaté v súvislosti s prekážkou postupu v konaní na vnútroštátnom súde, o trovách konania rozhodne tento vnútroštátny súd. Iné trovy konania, ktoré vznikli v súvislosti s predložením pripomienok Súdnemu dvoru a nie sú trovami uvedených účastníkov konania, nemôžu byť nahradené.

Z týchto dôvodov Súdny dvor (ôsma komora) rozhodol takto:

1. Článok 60 ods. 1 druhá veta nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 987/2009 zo 16. septembra 2009, ktorým sa stanovuje postup vykonávania nariadenia (ES) č. 883/2004 o koordinácii systémov sociálneho zabezpečenia, sa má vykladať v tom zmysle, že povinnosť stanovená v tomto ustanovení, a to na účely určenia rozsahu nároku osoby na rodinné dávky zohľadniť „situáciu celej rodiny, ako keby sa na všetky zúčastnené osoby vzťahovali právne predpisy dotknutého členského štátu“, platí aj v prípade, keď sa dávky poskytujú v súlade s právnymi predpismi, ktoré majú podľa článku 68 ods. 1 písm. b) bodu i) nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 883/2004 z 29. apríla 2004 o koordinácii systémov sociálneho zabezpečenia prednosť, ako aj v prípade, keď sa dávky majú poskytovať podľa jedného alebo viacerých iných právnych predpisov.
2. Článok 68 nariadenia č. 883/2004 sa má vykladať v tom zmysle, že výšku rozdielového doplatku, ktorý sa má priznať pracovníkovi na základe právnych predpisov členského štátu, ktorý je podľa tohto článku subsidiárne príslušný, treba vypočítať podľa skutočne dosiahnutého príjmu tohto pracovníka v štáte jeho zamestnania.

Podpisy